

Vergiliuswedstrijd 2017-2018 – een selectie uit Nederlandse vertalingen

Vergilius, *Aeneis*, 3. 655-674

Publius Vergilius Maro, *Aeneis*. Heldendicht over Aeneas. Vertaling in hexameters door Henk Schoonhoven, Gooibergpers, Bussum, 2003.

Amper had hij het gezegd, of we zagen hemzelf: Polyphemus,
zich op de top van een berg in reusachtige omvang bewegend
tussen de schapen, ze hoedend op weg naar het strand dat ze kenden:
gruwzaam, groot, een plomp gedrocht, beroofd van zijn ooglicht; knoestig stuurde een
pijnboom zijn hand en gaf steun aan zijn stappen –
in het gezelschap van wollige schapen: zijn enige vreugde
en vertroosting in zijn ellende --
Toen hij bij de zee was gekomen, bij 't diep van de golven,
waste hij, tandenknarsend en kreunend, met water de bloedstroom
van zijn oogkas uit. Hij liep al een eind open zee in,
maar nog steeds niet bespoelden de golven zijn rijzige heupen.
Wij vluchtten ijlings ver daarvandaan in paniek; onze smekeling
namen we aan boord ('t was verdiend!), we kaptten zwijgend het meertouw
en we woelden de zee om, voorover in wedstrijd van riemen.
Hij vernam het en wendde zijn pas naar 't geluid van het plonzen.
Toen hij echter de kans niet kreeg met zijn hand ons te grijpen,
noch de Ionische golven kon bijhouden in de achtervolging,
stiet hij een mateloos schreeuwen de lucht in: de zee en de golven
sidderden alle, 't Italische land schrok óp tot zijn verten
en een geloei van de Etna klonk óp in zijn welvende holten.

Publius Vergilius Maro, *Bucolica - Georgica - Aeneis*. Vertaald door Anton van Wilderode, Nijmegen, Gottmer - Beveren, Orbis-Orion, 1982.

Zijn woorden waren nauwelijks uitgesproken
of wij bemerkten in het hooggebergte
de herder Polyphemus zelf. Hij waadde
vervaarlijk door de dichte drom der schapen
langs zijn gewone wegel naar het strand toe:
een reus, een gruwelijke misgeboorte
die bovendien van 't enig oog beroofd was.
De gladgesnoeide pijnboom die hij voerde
gaf steun en richting aan zijn blinde stappen;
gezelschap was hem zijn gewolde kudde,
enige vreugde enige vertroosting
in zijn ramspoedig en verdrietig leven.
Toen hij in 't diep der zee was aangekomen
waste hij met gekerm en tandenknarsen
het lekend bloed weg uit de lege holte
en alhoewel hij altijd verder door liep
kwam 't water nog niet tot zijn hoge heupen.
Verschrikt zochten wij ijlings weg te komen.
Wij namen Achaemenides de smeekling
bij ons aan boord omdat hij het verdiende
en kaptten zwijgende de kabeltouwen.
Wij gooiden ons met ijver op de riemen
die als om strijd de watervlakte scheerden.
Op het geluid dat wij al varend maakten
richtte de reus zijn schreden, maar doordat hij
geen kans kreeg om de schepen vast te grijpen
noch ook in staat was bij de achtervolging
de snelle slag der golven bij te houden,
hief hij een ontzagwekkend luid geschreeuw aan
dat al de baren van de zee deed beven
en het Italisch land alom verschrikte
en echode in de kelders van de Etna.

Vergilius, *Aeneis*, vertaald door M.A. Schwartz, Amsterdam, Athenaeum-Polak & Van Gennep, 1989.

Nauwelijks had hij zo gesproken, of wij zagen Polyphemus zelf, reusachtig temidden der weidende schapen, hen zoals gewoonlijk drijvend naar 't strand, - een gruwelijk, wanstaltig monster van een reus, wiens oog was verblind. Een stam van een pijnboom in zijn hand richtte en steunde zijn schreden; zijn wollige kudde hield hem gezelschap; die was zijn enige vreugde en troost in het leed. Toen hij in de diepe golven van de wijde zee was gekomen, wies hij uit de holte van het oog het druipende bloed onder gekerm en tandengeknars en hij was reeds ver in zee zonder dat de golven zijn hoge heupen bevoelden. Wij namen ijlings angstig de vlucht, na de smekeling aan boord te hebben genomen, zoals hij verdiend had en zwijgend kapten wij het ankertouw los. Wij bogen ons over de riemen, die om strijd het zeevlak scheerden. Op dit geluid wendde Polyphemus zijn schreden, maar omdat hij geen kans kreeg ons met de hand te grijpen en zijn stap de Ionische golven niet bijhouden kon, hief hij een ontzaglijk geschreeuw aan, dat de zee en alle golven deed sidderen en het Italische land in de verte verschrikte en loeide in de bochtige hopen van de Aetna.

Vergilius, *Aeneis*, vertaald door Piet Schrijvers, Groningen, Historische uitgeverij, 1996.

Hij was nog niet uitgesproken of op de top van de berg
zien we een kolossale gestalte zich tussen de schapen
voortbewegen, Polyphemus op weg naar de kust die hij kende:
een afzichtelijk, gruwelijk monster, blind en gigantisch;
met een pijnboom als staf in zijn hand geleidt hij zijn stappen
in gezelschap van wollige schapen, zijn enige vreugde,
zijn enige troost.

Als hij het strand en de diepe golven bereikt heeft, wast hij
met handenvol water het gutsende bloed uit zijn gapende oogkas,
kreunt en knarst met zijn tanden, hij waadt door de diepe zee,
maar de vochtige golven reiken nog niet tot zijn heupen.

Wij gaan er angstig en haastig vandoor en nemen de smekende
Griek, zoals hij verdiend had, aan boord en kappen in stilte
de trossen, buigen ons over de riemen en roeien als gekken.

Hij hoort het en draait zich om; dan stapt hij op het geluid af...

Als hij er niet in slaagt ons met zijn handen te grijpen
en niet meer in staat is ons boven het water te achtervolgen,
heft hij een onbedaarlijk geschreeuw aan: de zee, alle golven
sidderen, het land van Italië trilt tot diep in de bodem,
de Etna-vulkaan gaat loeien vanuit zijn holle spelonken.